

СТАНОВИЩЕ

НА ПРОФ. Д.П.Н. НАДЕЖДА ЙОРДАНОВА – СТОЯНОВА

член на научно жури в конкурс за заемане на научната длъжност „професор”, научна област 1. Педагогика, професионално направление 1.3 Педагогика на обучението по..., научна специалност „Методика на обучението по музика”, Шуменски университет „Епископ Константин Преславски”, катедра „Музикална естетика, музикално възпитание и изпълнителство”, обявен в ДВ, бр.79/08.10.2019 г.

Данни за конкурса

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „професор“ е обявен за нуждите на катедра „Музикална естетика, музикално възпитание и изпълнителство“. Единствен кандидат в него е доц. д-р Стефан Русков – преподавател в Шуменския университет от 1989 г. Представените документи дават основание да считам, че съгласно ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав на ШУ „Епископ Константин Преславски“ доц. д-р Стефан Русков има право да участва в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“.

Данни за кандидата

Д-р Стефан Русков е роден на 3 май 1960 г. Завършва през 1984 г. Висш музикално-педагогически институт, Пловдив (сега Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство) със специалност учител по музика и специализация „учител по акордеон“. До 1989 г. работи като учител по музика в ГПЧЕ „Н. Й. Вапцаров“, Шумен; бил е и учител в ЧОУ „Д. Войников, в Теоретичен лицей, Кишинев, Молдова; през творческия си път ръководи различни музикални състави. От 1989 г. работи в ШУ „Епископ Константин Преславски“, като последователно преминава през длъжностите асистент, старши асистент (1992 г.), главен асистент (1996 г.), доцент (2015 г.). През 2013 г. защитава докторска дисертация. Впечатление в професионалния му път до днес прави фактът, че провежда музикално образователна и художественотворческа дейност паралелно в различни институции, включително и в чужбина. Професионалното развитие на кандидата за заемане на академичната длъжност „професор“ закономерно се е движило във възходяща линия в областта на музикалната педагогика и на свързана с нея художественотворческа работа в различни форми.

Описание на научните трудове

В конкурса за професор д-р С. Русков участва с общо 49 заглавия: 2 монографии (съответно 193 и 168 с.), 15 статии, 20 учебника, 12 учебни помагала. Количественото им измерение, както и професионално-творческите интереси, отнасящи се до направлението на конкурса, намерили място в научната продукция на д-р С. Русков, позволяват да приема, че кандидатът притежава много добър атестат за заемане на академичната длъжност „професор“. Всички те надвишават минималните национални изисквания по чл. 2 б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ (758 т.).

Основен проблем, отразен в монографичните трудове и статиите, е използването на информационните и дигитални технологии в контекста на аудио и MIDI

технологията и технологията за реализация на дигитален аранжимент в мобилна среда като важна част от развитието и формирането на бъдещия учител по музика в етапа на обучение във ВУЗ.

Специално място заслужават **двете монографии** „Създаване на дигитален аранжимент със смартфон и таблет“ и „Създаване и оценка на дигитален аранжимент“ (на основата на защитен дисертационен труд).

В монографията „Създаване и оценяване на дигитален аранжимент“ са разгледани проблеми, свързани с реализацията на дигитален аранжимент в контекста на музикален софтуер от типа „домашно студио“. Подробно и задълбочено е анализирано и дефинирано понятието дигитален аранжимент. Създадена е технология за реализация на дигитален аранжимент в среда на *Cakewalk SONAR*, със средствата на MIDI технологиите.

В монографията „Създаване на дигитален аранжимент със смартфон и таблет“ впечатляващото е развитието на идеята за реализиране на дигитален аранжимент – в актуални условия и чрез актуални средства, на основата на теоретично разгърнатата концепция за мобилно обучение, която включва:

- специфични характеристики от гледна точка на елементите, свързани с мобилните устройства (смартфони и планшети);
- мобилни софтуерни приложения (online и offline) за обработка на постъпваща музикална информация;
- мобилни компютърни мрежи (в лицето на 4G и 5G технологии), позволяващи бърз достъп до дигитални ресурси за мобилно обучение;
- използване на дигитални ресурси – сайтове с музикално и мултимедийно съдържание, с чиято помощ да се осъществява мобилно обучение.

Технологията за реализация на дигитален аранжимент тук придобива нови измерения, защото е създадена в контекста на мобилното приложение *Caustic 3*, чиито характеристики позволяват реализацията на дигиталния аранжимент в условията на мобилност, което на практика означава по всяко време, от всяка точка до всяка точка на планетата, с помощта на достъп до дигитално съдържание в Интернет мрежата.

Доказателството за ефективността на тази технология е синтезираната на основата на теорията на размитата логика критериално ориентирана тестова система с 11 критерия и 11 показателя за оценка на реализиран дигитален аранжимент в условията на мобилност. Апробирането на тестовата система на практика апробира и самата технология за реализация на дигитален аранжимент с помощта на мобилното приложение *Caustic3*, като по категоричен начин потвърждава ефективността ѝ.

Статиите, с които кандидатът участва в конкурса, не включват представените от него в конкурса за доцент, както и при защитата на дисертационния му труд. Поместени са в специализирани рецензирани научни списания и годишници, сборници от научни конференции. И статиите, и монографиите отразяват основната насока в научната и преподавателската работа на доц. д-р Русков – компютърните технологии в музиката и в обучението, свързано с музика.

Научните търсения на кандидата са ясно очертани и могат да бъдат концентрирани в следните направления:

1. Теоретични и методически проблеми, свързани с музикално-

педагогическото професионално образование на бъдещите учители по музика, насочени към една от *ключовите компетентности* – *дигитална компетентност*, даваща изключително съвременен облик на подготвяните специалисти.

2. Методически и практически проблеми на обучението по музика.
3. Учебници и учебни помагала, свързани с българското общообразователно училище.

В представената справка са отразени 25 забелязани **цитирания** – 2 в монографии, 23 – в статии. Прави впечатление, че интерес сред цитиращите представляват статиите, свързани с дигиталната компетентност на учителя по музика и владенето на съвременни дигитални технологии във връзка с музиката, както и новите учебници и учебни помагала по музика, на които доц. д-р Русков е съавтор.

Учебниците и учебните пособия по музика, предназначени за българското общообразователно училище (от 1. до 10. клас, в съавторство), са свързани с новите държавни образователни стандарти и учебни програми. Освен разгърнатите тематични страници, включват разнообразен музикален репертоар, който е заслуга на доц. д-р С. Русков – 13 оригинални песни и други композиции, повече от 200 аранжирани и записани песни, музикална редакция и дигитална обработка на друг художествен материал. Изключителен е именно приносът на доц. д-р Ст. Русков по отношение на дигиталния аранжимент на включените съпроводи на песни, което е в пряка връзка и с дългогодишните му научни интереси, намерили място в монографиите и статиите му.

Теоретични приноси

В монографичния труд и статиите се представя концепция за мобилно обучение във връзка с подготовката на бъдещи музикални педагози на основата на специфика и характеристики на такова обучение. Изведени и моделирани са същностни съвременни характеристики на музикалния педагог през призмата на компетентностния подход – дигитална компетентност, аудиовизуална компетентност, компетентности за използване на електронни музикални инструменти.

Практико-приложни приноси

Синтезираната технология за реализация на дигитален аранжимент в условия на мобилна среда (чрез таблет и смартфон) на практика повишава ефективността на учебния процес по отношение на подготовката на студентите в дисциплината „Аудио и MIDI технологии в музиката“. Създадена по такъв начин, технологията позволява да се мултиплицира и в други мобилни платформи за създаване на дигитален аранжимент.

На основата на дефинираните компетентностни характеристики на музикалния педагог, свързани със съвременните дигитални технологии, в статиите се разкриват форми на работа, изисквания, методи, чиято актуалност е категорична и е основа за развитие и формиране на съвременния учител по музика.

Създаването на съвременни учебници и учебни помагала по музика за средното училище е резултат от актуални, съвременни знания, умения и компетентности с практико-приложен характер от изключително разнообразен спектър на съвременното музиковедение, музикална педагогика, музикално изпълнителство, саунддизайн и др.

Преподавателска дейност

Доц. д-р Стефан Панайотов Русков осигурява обучението на студентите от специалност „Педагогика на обучението по музика“ при ШУ по дисциплините: Аудио

и MIDI-технологии в музиката, История и теория на популярната музика, Специален предмет (акордеон и електронни инструменти), Музикална диагностика, Принципи на музикалното оформление, Съвременни Аудио и MIDI-технологии в музиката, Организация, технологии и репертоар за работа с музикални състави в училище.

В специалностите ПУНУП, НУПЧЕ, ПУП – ОКС „бакалавър”, ОКС „професионален бакалавър“ и ОКС „магистър”, преподава Теория и методика на музикалното възпитание в начален етап на образование, Музикален инструмент, Съвременни технологии в обучението по музика.

Автор е на учебните програми: Аудио и MIDI-технологии в музиката, История и теория на популярната музика, Музикална диагностика, Принципи на музикалното оформление, Съвременни аудио и MIDI-технологии в музиката, Организация, технологии и репертоар за работа с музикални състави в училище.

Доц. д-р Русков е ръководител на двама редовни докторанти, на трима дипломанти, от които един в ОКС „бакалавър“ и двама в ОКС „магистър“.

За периода 2015 – 2019 г. участва в 5 университетски проекта.

Доц. д-р Русков реализира и **експертна дейност**, свързана с приложението на аудио и MIDI технологиите по отношение на повишаване квалификацията на действащите учители по музика, създаването на дигитални учебни ресурси, както и продуциране на авторска музика, аранжimenti и съхранението и разпространението им: квалификационен курс за учители по музика, Стара Загора, април 2017 г., „Внедряване и използване на съвременни информационни и комуникационни технологии в часовете по музика“; създаване и използване на дигитални учебни ресурси; звукозапис и изработване на CD от Национален конкурс за акордеонисти „Вълшебни ритми“ и Национален конкурс за гайдари и инструментални камерни състави „Вълшебни ритми“ – 2002-2019.

Заклучение

Доц. д-р Стефан Панайотов Русков притежава много добра теоретико-приложна подготовка. В трудовете му се съдържат достатъчно съществени научно-теоретически и научно-приложни приноси за педагогическата наука. Той е доказал се университетски преподавател и творец-аранжор.

Като имам предвид всичко това, както и тематичната насоченост на обявения конкурс, с убеденост давам своята положителна оценка и призовавам членовете на научното жури да подкрепят доц. д-р Стефан Панайотов Русков да заеме академичната длъжност „професор” по Методика на обучението по музика, област на висше образование 1. Педагогика, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по...

10.01.2020 г.

(проф. д.п.н. Надежда Йорданова – Стоянова)